

HULPHOND MAGAZINE

Leerlingen komen in
actie voor Hulphond
Nederland

In deze editie

**Rivka en
hulphond Frank**
zijn een hecht team

TeamWork

Kim Kötter is
nieuwe ambassadeur

En meer...

ik maak
me sterk voor
mensen.
Jij ook?

Gezocht: begeleiders voor mensen met een complexe zorgvraag

Het begeleiden van volwassenen met een licht verstandelijke handicap en ernstige gedragsproblemen vergelijken wij zelf wel eens met topsport. Dat is niet voor niets. Het is een stevige baan, waarvoor je fit en scherp moet zijn. Je voldoening haal je uit de kleine stapjes vooruit die mensen maken. Belangrijk is dat je mensen perspectief biedt op een zo zelfstandig mogelijke plek in de samenleving. Sta jij je mannetje? Dan is werken bij Pluryn echt iets voor jou. Er is per direct plaats voor professionals bij onze gespecialiseerde vestigingen in de regio Apeldoorn en Groesbeek. We bieden je een uitdagende baan met volop mogelijkheden om jezelf te ontwikkelen.

Bel of app naar Ineke, 06 - 23 73 48 65 of Albert, 06 - 23 49 95 80

 www.werkenbijpluryn.nl

 Pluryn

Behandeling en ondersteuning bij
wonen, werken, leren en vrije tijd

*Dagje meelopen in
de kennel*

33

*Hulphonden
ondersteunen bij
leren lezen*

20

*Eryk heeft meer
zelfvertrouwen
en is minder boos
door Hulphond*

18

En verder

- 04. Voorwoord
- 05. Evenementen 2016
- 12. Leerlingen komen in actie voor Hulphond Nederland
- 16. Rivka en hulphond Frank zijn een hecht team
- 12. Fantastische schenking van Sunrise Medical
- 22. Kim Kötter is nieuwe ambassadeur
- 24. TeamWork
- 28. Dankzij Stichting SEM hulphond voor Marlène Huisman
- 36. PTSS-hulphond Lorens helpt veteraan Marcel ter Voert
- 37. Nieuwe combinaties
- 42. Chris Brown is echte hulphond ambassadeur in Australië
- 44. Wilma Giroldi onderscheiden voor haar inzet
- 47. Colofon

Contact

Hulphond Nederland, Postbus 24, 5373 ZG Herpen

Tel (0486) 41 18 78 Fax (0486) 41 26 80 E-mail info@hulphond.nl

IBAN Rabobank: NL53RABO0121623424 IBAN ING: NL20INGB00000003831

Fotografie cover: Maaïke van den Brink

Management
System
ISO 9001:2015
www.tuv.com
ID: 9108630660

Voorwoord

Terwijl wij dit schrijven, is de wereld om ons heen volop in beweging. De afgelopen maanden zijn we opgeschrokken door terreuraanslagen overal in de wereld en soms ook dichtbij huis. Wij mensen zijn van nature zo geprogrammeerd dat we denken of willen dat alles om ons heen vaak hetzelfde blijft, dat patronen zich voortzetten zoals we gewend zijn. Het interessante bij deze gedachte is dat feitelijk de enige constante in het leven, verandering is.

Vanuit onze stichting proberen we met de steun van velen een positieve verandering te bewerkstelligen met de inzet van onze hulphonden. Dit doen we voor mensen die het fysiek of geestelijk minder hebben getroffen. We zijn als organisatie met onze hulphonden vaak de laatste schakel in de keten van beschikbare zorg.

Neem bijvoorbeeld de kinderen met uiteenlopende gedragsproblemen die wij helpen met therapie en coaching. Zij hebben vaak al met veel zorginstanties te maken gehad voordat ze met Hulphond Nederland in aanraking komen. We zijn er trots op dat wij in deze situaties alsnog veel kunnen bereiken. In 75% van de gevallen behalen we binnen 10 therapie en coaching sessies het vooraf gestelde doel met deze kinderen.

Tot nu toe hebben we dit jaar ruim 200 mensen met onze hulphonden kunnen helpen. Naast de geplaatste hulphonden, hebben wij het grootste deel van deze groep therapeutisch met de inzet van een hulphond kunnen helpen.

In dit magazine leest u met welke mooie ontwikkelingen wij als stichting volop in beweging zijn. Zo verwelkomen wij een nieuwe ambassadeur, worden er goede resultaten geboekt met onze activiteit TeamWork en komt er een bijzonder concert voor Hulphond Nederland in december. Ook leest u over de prachtige initiatieven van mensen en organisaties die het belangrijke werk van onze stichting mogelijk blijven maken.

Graag blijven wij samen met u in beweging om onze wereld een beetje beter en mooier te maken.

Eric Bouwer (l) en Rudolph Strickwold (r)

**Eric Bouwer en
Rudolph Strickwold**
Directie Hulphond Nederland

Evenementen 2016

Hulphond Nederland is de komende maanden aanwezig op de volgende evenementen bij u in de buurt. Komt u ook?

Rhoonse Hondenwandeling | 2 oktober 2016

Voorafgaand aan Dierendag organiseert Intratuin Rhoon voor de derde keer de Rhoonse Hondenwandeling. In de ochtend kunnen baasjes met hun trouwe viervoeters deelnemen aan een één uur durende wandeling door een prachtig natuurgebied. Onderweg komen zij langs verschillende stempelposten en na afloop is er een speciale 'goodiebag'. Eén van onze cliënten verzorgt een demonstratie met een hulphond. Een deel van de opbrengst van de hondenwandeling komt ten goede aan Hulphond Nederland.

Open dag | 8 oktober 2016

De Open Dag is een uitgelezen kans om een kijkje te nemen achter de schermen van ons opleidingscentrum in Herpen. Op 8 oktober zijn er verschillende activiteiten en demonstraties. Verder presenteren enkele cliënten hoe hun leven veranderd is door de komst van een hulphond. U bent op 8 oktober van harte welkom van 12.00 tot 16.00 uur.

Open Dag Kindertherapie en -coaching | 15 oktober 2016

Op zaterdag 15 oktober organiseren we op onze locatie in Oldenzaal een speciale Open Dag over kindertherapie en -coaching met de inzet van hulphonden. In samenwerking met onze jeugdzorgpartner geven we voorlichting over de inzet van onze Therapie-hulphonden en diverse demonstraties. U bent op 15 oktober van harte welkom van 12.00 tot 16.00 uur.

Winterfair | 30 november t/m 4 december 2016

In Ahoy vindt van 30 november tot en met 4 december de Winterfair plaats. Tijdens dit lifestyle-evenement zijn er diverse workshops, productdemonstraties en live entertainment. We zijn op de Winterfair aanwezig om voorlichting te geven over de opleiding en inzet van hulphonden.

Blijf op de hoogte van onze evenementen via www.hulphond.nl/agenda

Cliënten met een hulphond openen de ogen van leerlingen

Om de twee jaar wordt er op basisschool De Griffioen in het Brabantse Prinsenbeek een projectweek en inzamelingsactie gehouden voor het goede doel. Maar nog nooit werd er zoveel geld opgehaald als dit jaar voor Hulphond Nederland. Docente Yvonne de Rooij heeft wel een verklaring voor het doorslaande succes. 'De leerlingen zagen wat een hulphond voor zijn baasje kan betekenen'.

Maar liefst 13.000 euro zamelden de leerlingen van De Griffioen in. Een absoluut record voor de bijna 800 leerlingen tellende school. "We waren zelf ook heel erg verbaasd over de opbrengst", vertelt Yvonne. In de 36 jaar dat ze als docente op de basisschool werkt, heeft de juf niet eerder zo'n hoog eindbedrag meegemaakt. "Nog nooit kwamen we boven de 10.000 euro uit, bij lange na niet. Een paar duizend euro was altijd het maximaal haalbare."

Elke twee jaar bepaalt een speciale commissie welk goed doel gesponsord wordt met een speciale actie-week. De ene keer gaat het geld naar een project in Kenia en een volgende keer wordt het doel dichterbij huis gezocht. De school vindt het van belang dat kinderen zich belangeloos leren in te zetten voor hun medemens. "Zeker in deze materiële maatschappij vinden wij het belangrijk dat kinderen iets doen voor een ander. Hoe dichterbij je het goede doel, waarvoor ze geld inzamelen, bij de kinderen zet, hoe meer het ze aanspreekt. Daarom koppelen we er ook een projectweek aan, zodat kinderen er iets van leren", legt Yvonne uit.

Hulphond inzet projectweek

Met de keuze voor Hulphond Nederland als inzet voor de projectweek, heeft de juf van groep 3 echter niets van doen gehad. Toch is het niet verrassend dat de selectiecommissie al snel bij de enthousiaste docente aanklopte om te helpen bij de organisatie. Yvonne is zelf namelijk een echte hondenliefhebster. "Op school weten ze allemaal van mijn passie voor honden. Ik zit een beetje in de hondenwereld. In mijn vrije tijd geef ik als vrijwilliger puppytrainingen bij een hondentrainingscentrum. Al mijn collega's die een pup nemen, komen dan ook bij mij op training. Als er een hond op straat loopt, met name een pup, dan ga ik er meteen achteraan." Zelf heeft Yvonne twee labradors. "Ik zou mijn leven zonder honden niet meer voor kunnen stellen."

Dat ook de harten van de leerlingen op school sneller gingen kloppen voor honden en dan met name voor het werk van Hulphond Nederland, zo blijkt wel uit de hoge opbrengst. De kinderen van De Griffioen hebben dan ook van alles gedaan om zoveel mogelijk geld in te zamelen. "We hebben een sponsorloop gehouden en een soort van kunst-

museum opgezet. Ouders, opa's en oma's, tantes en ooms, buurmannen en buurvrouwen mochten allemaal op school komen kijken naar de geknutselde creaties, maar moesten daar wel entree voor betalen. We hebben broodjes hotdog én heel veel Flipjes, de pluche knuffel van de stichting, verkocht. Zo zijn we aan dat enorme bedrag gekomen." De knuffels vonden ook gretig aftrek bij de kinderen zelf, vertelt Yvonne. "Toen ze de Flipjes zagen, wilden ze er natuurlijk allemaal zelf één. Er zijn klassen die van hun klassenbudget een Flipje hebben aangeschaft voor momenten waarop kinderen even niet lekker in hun vel zitten. Dan kan Flip hen troosten, als een therapeutische hulphond."

Enthousiasme via lessen

Het enthousiasme onder de leerlingen werd gekweekt door lessen die cliënten van Hulphond Nederland op school kwamen geven. Yvonne en alle andere medewerkers die hielpen bij de organisatie van de projectweek, kregen daarbij hulp van de stichting zelf. "Twee mensen van de stichting zijn naar school gekomen om te kijken waar we de cliënten demonstraties konden laten geven, omdat die rolstoelafhankelijk zijn. De medewerkers bekeken door welke ingang de rolstoelgebruikers naar binnen konden en hebben geholpen met het maken van de planning. Dat heeft Hulphond Nederland echt super gedaan." Yvonne was ook blij met de hulp en inzet van de cliënten van de stichting, die kosteloos op en neer kwamen naar Prinsenbeek. "Ze zijn afhankelijk van een auto, taxi of van een buurman of een buurvrouw die hen brengt. Dat hebben ze allemaal vrijwillig gedaan. Dat vind ik geweldig. Er zijn vijf verschillende mensen geweest. Sommigen hebben zelfs twee keer een groep kinderen lesgegeven, de ene groep voor de pauze en de andere groep na de pauze. Dat was fantastisch."

"Maar liefst 13.000 euro zamelden de leerlingen van De Griffioen in. Een absoluut record voor de bijna 800 leerlingen tellende school."

Niet ieder kind is automatisch een hondenliefhebber, dus ook met de leerlingen die wat bangere waren voor honden, was rekening gehouden. "We hebben een grote school met veel ruimte. De zaal

waar de cliënten de lessen gaven, was groot genoeg. Dus kinderen die wat angstig waren, hebben we wat naar achteren gezet in de zaal. Van tevoren hebben we ook afgesproken dat als een kind echt angstig was, hij of zij er niet bij hoefde te zijn. Maar heel weinig kinderen waren echt bang voor honden. Uiteindelijk was er niet één kind die het niet wilde zien."

De lessen waren aangepast op de leeftijden van de kinderen. Zo kregen de allerkleinsten en leerlingen uit de onderbouw een pup met trainster op bezoek. "Er werd uitgelegd wat een pup allemaal moet leren en kunnen om de opleiding tot hulphond te voltooien. De kinderen leerden onder andere dat je hulphonden niet mag aaien, omdat ze aan het werk zijn." De bovenbouwgroepen kregen bezoek van cliënten in een rolstoel die een ADL-hulphond hebben. "Die mensen deden ook echt demonstraties met hun hond. Een jas aan- en uittrekken, iets uit de tas halen. De leerlingen zagen met eigen

ogen wat een hond kan betekenen voor een baas die hulp nodig heeft. Het verhaal horen van iemand die niet zelfstandig kan wonen zonder zijn hond, hebben de kinderen doen beseffen dat ze daar heel veel geld voor moeten binnenhalen. Dat komt echt door de bezoeken van de cliënten van Hulphond Nederland."

Een paar keer slikken

Het verhaal van cliënte Nel maakte een diepe indruk op de juf die zelf veel clinics bijwoonde. Nel kwam in

Yvonne de Rooij (links) met enkele kinderen die deelnamen aan de projectweek

haar rolstoel binnen en bleek afhankelijk van zuurstof. Ze vertelde aan de bovenbouwgroepen dat ze zonder hond niets meer kon. Maar dankzij haar hulphond kan ze nog boodschappen doen, naar buiten en had ze haar vrijheid nog. "Ik moest toen ook een paar keer slikken. Dat een hond zoveel kan doen voor een mens! Beter kun je dat niet laten zien. Dan gaan kinderen ervoor."

Dat is dan ook de kracht van deze projectweek geweest volgens Yvonne. De samenwerking met Hulphond Nederland, de inzet van de commissie, de

ouderraad en alle collega's, hebben er voor gezorgd dat de kinderen les konden krijgen van mensen met een hulphond. Een toegevoegde waarde voor het glansrijke succes dat de school behaalde. "Door het geven van de clinics zijn de ogen van de kinderen echt opengaan. Ze hebben inzicht gekregen in het belang van de hond voor de cliënt. Ik denk dat het allerbelangrijkste is geweest, dat ze zelf hebben ervaren en hebben gezien wat een hond voor zijn baas kan betekenen." ●

Ook in actie komen?

Scholen die graag in actie komen voor Hulphond Nederland bieden we ondersteuning in de vorm van speciale lespakketten, een toolkit voor een sponsorloop en gastlessen door cliënten en gastgezinnen.

Neem voor meer informatie contact op met Patricia Reijkers via p.reijkers@hulphond.nl of 0486-422723.

Rivka met hulphond Frank

Tekst: Esther de Kloe | Fotografie: Bart Versteeg

‘Dankzij hulphond Frank is mijn gezondheid enorm verbeterd’

Toen Rivka een jaar oud was, kregen haar ouders te horen dat hun dochter ongeneeslijk ziek is. De artsen dachten dat Rivka door deze erfelijke ziekte niet ouder zou worden dan een jaar of 3. Inmiddels is de 28-jarige afgestudeerd als maatschappelijk werker en heeft ze jaren gewerkt in de kinderrevalidatie. Ze begeleidde ouders van kinderen met een spierziekte. “Ik vind het belangrijk om net als ieder ander te participeren in de samenleving”, vertelt Rivka. Het is dan ook niet verwonderlijk dat ze fondsen werft voor het Prinses Beatrix Spierfonds en daarnaast ambassadeur is voor de organisatie die geld inzamelt voor wetenschappelijk onderzoek naar spierziekten.

Veel meer buiten

Door haar ziekte zit Rivka al van kleins af aan in een elektrische rolstoel en heeft ze nooit kunnen lopen. Haar ouders bij wie ze woont, helpen haar met een heleboel dingen. Sinds 10 jaar kan Rivka ook de hulp inschakelen van een hulphond. “Ik heb een klein beetje fijne motoriek, maar als mijn arm van het blad aan mijn rolstoel valt, dan kan ik hem niet zelf terugleggen. Hulphond Frank legt dan mijn arm weer terug. Mijn benen kan ik helemaal niet verplaatsen. Door mijn schoen te pakken, kan Frank dat voor mij doen.”

Toch is de praktische hulp van Frank niet het grootste gewin voor de Katwijkse. “Door mijn ziekte heb

ik zwakke longen. Een simpele verkoudheid is daardoor levensbedreigend. Voordat ik een hulphond kreeg, had ik minimaal twee longontstekingen per jaar. Dat betekende dan ook een ziekenhuisopname van twee weken en vechten voor mijn leven." Sinds Rivka een hulphond heeft, is haar gezondheid enorm verbeterd en heeft ze pas één keer in het ziekenhuis gelegen. "Ik heb sterk het idee dat dit door mijn hulphond komt. Ik kom nu veel meer buiten en heb daardoor een veel gezonder leven. Ik laat Frank altijd in de duinen uit en ben minimaal 1,5 uur per dag buiten."

Ervaring met hulphonden

Dit jaar heeft Rivka al tien jaar een hulphond. Frank was niet de eerste. "Mijn eerste hond was Twyster, een golden retriever. Ik heb hem zes jaar gehad. Twyster was een geweldig lieve hond, maar had geen wil om te 'pleasen'. Hij keek eerst of er iemand anders in de huiskamer was die in beweging kwam als ik iets van hem wilde. Als dat zo was, legde hij zijn kop neer en bleef hij verder slapen. Moest hij wel in actie komen dan was dat met een heel diepe zucht." Uiteindelijk is hij met pensioen gegaan en bij mijn oom en tante gaan wonen."

"Mijn benen kan ik helemaal niet verplaatsen. Door mijn schoen te pakken kan Frank dat voor mij doen."

Tijd om lang stil te staan bij het gemis van Twyster had Rivka niet. Tien dagen na zijn pensioen stond een volgende hulphond op de stoep: Hutch, een kruising tussen een labrador en een herder. "Het was een kalf om te zien. Ik ben best wel klein en Hutch woog net zoveel als ik." Maar Hutch bleek geen goede match. Hij werd na een paar maanden afgekeurd. "Hutch had jachtinstinct. En aangezien ik mijn hond altijd in de duinen uitlaat, was die combinatie niet voor mij geschikt."

Hulphond Frank bleek een schot in de roos. "Frank is een beetje een dooie als hij losloopt", zegt Rivka op liefdevolle wijze over haar hond. Maar schijn bedriegt, want volgens Rivka beschikt haar hond over temperament en een zeer scherp observatie-

vermogen. "Zo zit er een stang op mijn traplift die ik weg moet klappen. Twyster kon dit voor mij doen, maar ik had het Frank nog niet geleerd.

"Ik probeer Frank nu te leren hoe hij me kan helpen met mijn beademingsballon. Dat is een middel om mijn longspieren te trainen."

Nadat hij het een paar keer geobserveerd had, deed hij dit opeens uit zichzelf." Volgens Rivka beschikt haar hond dan ook over een ultieme focus. "Dat vind ik echt heel gaaf aan hem. Ik probeer Frank nu te leren hoe hij me kan helpen met mijn beademingsballon. Dat is een middel om mijn longspieren te trainen. Hij moet alleen nog even door hebben hoe hij zijn kop erop moet leggen en hoe hard hij moet duwen. Maar ik weet zeker dat als hij dat snapt, hij het meteen kan.

Frank is een toppertje. Ik zou absoluut niet meer zonder hem willen. We gaan voor elkaar door het vuur!" ●

Rivka en hulphond Frank zijn een hecht team

Fantastische schenking van Sunrise Medical

Rolstoelen zijn onmisbaar voor de training van hulphonden. Nadat de hulphond in een gastgezin is gesocialiseerd, krijgt hij een basistraining die zo'n 6 tot 8 maanden duurt. Naast de (elektrische) rolstoel lopen is een belangrijk onderdeel van die basistraining. Tot voor kort gebeurde dat met rolstoelen van zo'n twintig jaar oud en dat dit niet langer kon, ondervond Birgit van Rosmalen, hoofd Opleidingen bij Hulphond Nederland, onlangs zelf. "Ik reed met één van de rolstoelen een pad in de supermarkt in. De rolstoel reageerde volledig verkeerd toen ik de joystick, die het rijden bedient, losliet. In plaats van afremmen en stoppen, bleef de rolstoel doorrijden en kwam ik midden in een grote chaos van omgevallen flessen shampoo tot stilstand.

Gelukkig reageerde de eigenaar van de winkel begripvol, maar het was pijnlijk duidelijk geworden dat wij écht nieuwe trainingsrolstoelen nodig hadden. Ik kwam over dit voorval in gesprek met onze account-

manager Pieter Blickman, die direct in actie kwam. Hij benaderde één van de partners van Hulphond Nederland, Sunrise Medical, en dit bedrijf reageerde fantastisch. Ze schonken ons tien elektrische rolstoelen die voor de training kunnen worden ingezet. Een wereld van verschil ten opzichte van de oude rolstoelen! Nu kunnen we onze honden nóg beter trainen."

Zo van de beurs naar Hulphond

Sunrise Medical is wereldwijd marktleider in het ontwerpen, ontwikkelen, produceren en distribueren van revalidatiehulpmiddelen. Sales Manager Patrick Janssen van Sunrise Medical legt uit waarom zijn bedrijf snel overstag ging toen ze van het probleem bij Hulphond Nederland hoorden. "In mijn rol kom ik regelmatig bij mensen thuis die een beperking hebben. Een aantal van deze mensen heeft ook een hulphond. Ik heb dus al meerdere keren mogen ervaren wat voor grote bijdrage zo'n hond levert. Van mijn gesprek met Pieter werd ik zo

Patrick Janssen (l) en Birgit van Rosmalen (r)

mogelijk nóg enthousiaster. Dat wij iets voor hen zouden kunnen betekenen was na tien minuten al duidelijk. Het was alleen nog zoeken naar de juiste vorm. Ik nodigde Pieter uit om naar onze producten te komen kijken. In onze showroom zag hij de rolstoelen die wij op beurzen gebruiken als demonstratiemiddel. De stoelen zijn zo goed als nieuw, maar wij kunnen ze niet als zodanig verkopen. Voor de training van de hulphonden zijn ze natuurlijk uitermate geschikt. Hulphond Nederland gaf dan ook aan dat ze zeer welkom waren. Een aantal modificaties was wel nodig aan de stoelen. Die hebben wij graag aangebracht. Zo moesten de zwenkwielen aan de voorkant zitten, waardoor de rolstoel stabiel op de weg staat en makkelijk te besturen is. En de rolstoel moest minimaal tien kilometer per uur kunnen rijden.”

Efficiënter trainen

Zes van de tien rolstoelen die Sunrise Medical aan Hulphond Nederland schonk, zijn bestemd voor trainers. De andere vier worden gebruikt door gastgezinnen die thuis de (basis)training met de honden uitvoeren. Dit gebeurt soms bij honden die stress ervaren in de kennel. De trainers zijn ontzettend blij met de nieuwe rolstoelen. Birgit: “Het is fijn dat de rolstoelen zijn aangepast, want voor onze honden is het moeilijk om met materiaal te werken, dat afwijkt van wat ze gewend zijn. Dat gaat soms om kleine, maar heel belangrijke dingen, zoals een vast of verstelbaar voetenplankje. De rolstoelen van Sunrise Medical hebben een modulair systeem, waardoor dit soort wensen makkelijk waargemaakt kunnen worden. De rolstoelen zijn uitgerust met de nieuwste technieken, waardoor ze langer mee gaan. Ook ergonomisch zitten ze goed in elkaar, zodat we heel efficiënt kunnen trainen en bij het belonen snel kunnen anticiperen op wat de hond doet. In de oude stoelen ging dit lang zo makkelijk niet. Daardoor reageerden we soms te laat.”

De samenwerking tussen Sunrise Medical en Hulphond Nederland eindigt overigens niet met deze schenking. “We passen prima bij elkaar,” spreken beide partijen uit. “Hebben jullie trouwens ook aankoppelfietsen?” vraagt Birgit tussendoor aan Patrick. Deze knikt bevestigend. “Jazeker, en daar staan we ook mee op beurzen. Laat Pieter maar contact met mij opnemen. Er zijn zeker mogelijkheden...” ●

Sunrise Medical: hulpmiddelen voor elke revalidatie

Sunrise Medical is een gerenommeerd ontwerper en fabrikant van handbewogen rolstoelen, elektrische rolstoelen, scootmobielen en rollators. Het bedrijf levert standaard modellen én op maat gemaakte systemen. De producten worden wereldwijd in eigen fabrieken geproduceerd; het assortiment is opgebouwd uit populaire merken binnen de revalidatiebranche: onder meer Quickie, Zippie, Jay, Breezy, Sterling, Gemino en Coopers. De revalidatiehulpmiddelen van Sunrise Medical worden verkocht via een breed netwerk van dealers en distributeurs in meer dan 130 landen. Maatschappelijk verantwoord ondernemen is een belangrijk focuspunt van het bedrijf.

Sunrise Medical steunt met haar revalidatieproducten naast Hulphond Nederland verschillende andere goede doelen. Daarnaast produceert ze op een ethisch verantwoorde manier en selecteert haar leveranciers hierop uit. Sunrise Medical gebruikt zodanige grondstoffen en basismaterialen voor haar productie, dat deze na de levensduur zo min mogelijk invloed op het milieu hebben.

steunt

Stichting Hulphond

met **10%** korting op uw
volgende aankoop op
onze website

www.comfort-kussen.nl

Gebruik kortingscode **HULPHOND**
voor 10% korting op uw volgende bestelling.¹

www.comfort-kussen.nl is het adres voor:
hondenkussens, hondenbenches, benchkussens,
orthopedisch hondenbedden, hondenmatrassen,
hondenmanden, kennel panelen, en nog veel meer!

1. Deze aanbieding is geldig t/m 30 september 2016

**Reserveer
nu!**

21 december 2016

19.30 uur - 22.30 uur

Unieke avond met Peter van Uhm en orkest

Op woensdag 21 december 2016 deelt voormalig Commandant der Strijdkrachten Peter van Uhm indrukwekkende levensverhalen tijdens een bijzondere avond in theater De Lievekamp in Oss. De Koninklijke Militaire Kapel "Johan Willem Friso" neemt u daarbij mee op een muzikale reis langs de levens van mensen die weer een nieuw perspectief hebben gekregen door de inzet van een hulphond. De opbrengsten van deze avond komen volledig ten goede aan de opleiding en inzet van hulphonden.

Reserveer nu alvast een stoel voor u zelf, uw medewerkers of relaties en zet 21 december alvast in uw agenda. De opbrengsten van deze avond komen volledig ten goede aan de opleiding en inzet van hulphonden. Wij hopen u op 21 december in Oss te mogen begroeten!

Reserveren of meer informatie?

Neem contact op met Annemieke Bouman

a.bouman@hulphond.nl

Tel.: 0486-422723

U kunt een plaats reserveren voor 45 euro. Voor geïnteresseerde bedrijven zijn er ook speciale sponsorpakketten beschikbaar.

Kim Kötter is nieuwe ambassadeur van Hulphond Nederland

Kim Kötter, voormalig Miss Universe Nederland en bekend van haar model- en presentatiewerk en haar werkzaamheden bij de Miss Universe en Miss World-verkiezingen, gaat zich inzetten om de bekendheid van Hulphond Nederland verder te vergroten. Samen met ambassadeur Anouk Smulders is zij het gezicht van kindertherapie en -coaching met de inzet van een hulphond. Het is haar op het lijf geschreven. "Ik vind kinderen én honden fantastisch!"

Combineer de mooiste vrouwen van ons land met de pups van Hulphond Nederland en een benefietavond of lotenverkoop is gegarandeerd een succes. De nieuwste ambassadeur van Hulphond moet er hartelijk om lachen. "Als eigenaar van Miss Nederland, het bureau dat de Miss-verkiezingen in ons land organiseert, heb ik in het verleden regelmatig contact gehad met de directie van Hulphond Nederland. De stichting vormt namelijk ons goede doel", aldus de 34-jarige Kim Kötter. "Dat betekent onder andere dat de Missen in spé de helpende hand bieden bij een diner of ander evenement dat vanuit Hulphond Nederland wordt georganiseerd. Ze vinden dat allemaal geweldig om te doen, want op de een of andere manier hebben ze vrijwel allemaal iets met honden."

Zowel naar Miss Nederland 2015, Jessie Jazz Vuijk, als naar hoofdsponsor en cosmeticamerk Hannah, is inmiddels een hulphond vernoemd. "Dat maakt het allemaal nog concreter", aldus Kim.

Muziek

Het feit dat Hulphond Nederland zo'n tastbaar doel is, spreekt de kersverse ambassadeur enorm aan. "Iedereen kent wel iemand in zijn of haar omgeving die op een bepaalde manier hulpbehoevend is; een kennis met een lichamelijke beperking of een kind met een gedragsprobleem. De doelen van Hulphond komen al snel heel dichtbij en door de stichting te ondersteunen, help je echt concreet iemand. Dat geeft mij een fantastisch gevoel."

Kim is opgegroeid met honden en heeft zelf samen met haar partner Jaap Reesema, zanger en winnaar van X-factor in 2010, ook een hondje. Allebei zijn ze gek van de viervoeters. "Toen directeur Rudolph Strickwold aan Jaap vroeg om een nummer bij de nieuwste commercial van Hulphond te maken, aarzelde hij geen moment. Nog diezelfde dag heeft hij hiervoor belangeloos het nummer 'Never Let You Go' geschreven en opgenomen. Het verhaal van de stichting paste

helemaal bij de manier waarop wij in het leven staan. Wij hebben het nummer zelf ook gebruikt bij de geboortefilm van onze zoon Muck."

Moeder

Dat Kim in mei zelf moeder is geworden, versterkt de wens om iets voor andere kinderen te betekenen. "Rondom mijn zwangerschap en de geboorte van Muck hebben wij de nodige zorgen gekend. Daarom leef ik mee met alle ouders die te maken hebben met een vorm van gedragsproblematiek of andere beperkingen bij hun kind." In de week dat ze officieel tot ambassadeur is benoemd, maakt Kim mee dat een kindje dat nooit wil praten ineens een volledige zin uitspreekt om een hulphond bij haar spel te betrekken. "Zoiets is voor anderen iets heel kleins, maar voor de ouders een enorme stap in de ontwikkeling. Het is echt fantastisch om te zien wat hulphonden kunnen bereiken en dus ook om te ervaren wat de stichting kan betekenen voor mensen."

Kim wordt samen met Anouk Smulders, al langer ambassadeur van Hulphond Nederland, het gezicht van de kindertherapie en -coaching, met inzet van een hulphond. "Het is voor Hulphond Nederland een vrij nieuwe tak van sport, die ooit in Oldenzaal is begonnen. Ik kom zelf uit Twente en heb daar nog altijd veel bekenden, dus dat voelt vertrouwd. Bovendien is mijn zus psycholoog: van haar krijg ik veel input en tips rondom deze activiteiten." Als ambassadeur wil Kim zorgen voor meer bekendheid voor de kindertherapie en -coaching, bijvoorbeeld ook voor het feit dat je deze nu particulier kunt afnemen. "Je hoeft niet per se een heel verwijstraject door, maar kunt er direct zélf voor kiezen

als je denkt dat je kind er baat bij heeft. Hulphond Nederland biedt de therapiesessies tegen kostprijs aan. Dit betekent dat er heel veel hulphonden nodig zijn en er dus ook veel geld nodig is. Ik wil mijn uiterste best doen om daaraan een steentje bij te dragen."

Trots

Als ambassadeur gaat Kim basisscholen bezoeken om kinderen input te geven voor spreekbeurten. Ze wil ook proberen om samen met scholen activiteiten op te zetten. Daarnaast is ze bezig om een groot fundraising-dinner te organiseren en een wandeling in Twente, waaraan allerlei kinderen met hun hond kunnen deelnemen. "Nu ik zelf moeder ben geworden, realiseer ik mij des te meer dat niet voor alle kinderen in Nederland een zorgeloze jeugd is weggelegd. Ik ben blij dat ik een bijdrage kan leveren aan het werk van deze stichting, die zoveel voor kinderen betekent met verschillende gedrag-gerelateerde stoornissen en problemen. Ja, ik ben oprecht trots dat ik ambassadeur van Hulphond Nederland mag zijn!"

Van harte welkom!

Directeur Marketing & Commercie Rudolph Strickwold is blij met de benoeming van de nieuwste ambassadeur van Hulphond Nederland. "Kim is zeer ondernemend, integer en ze weet van aanpakken: dat past perfect bij ons. Ze is een warm en creatief persoon en heeft nu al veel ideeën om ons bij een nog groter publiek bekend te maken. Namens alle medewerkers, ambassadeurs, vrijwilligers en sponsors heet ik Kim van harte welkom als nieuwe ambassadeur!" ●

Tekst: Johan Koning | Fotografie: Johan Koning

Eryk heeft meer zelfvertrouwen en is minder boos door Hulphond

“Dat heb ik nog nooit geprobeerd.”

Toch klimt hij zelfverzekerd op de picknicktafel. Brokjes in de aanslag en wonderwel: even later staan Fien, Finn, Doris én Zorro keurig bij hem op de verhoging. “Zie je nou wel dat je het kan”, zegt Candela Husgen.

“Ja!”, glundert Eryk.

Vol van zelfvertrouwen is hij inmiddels als hij tussen de honden staat. De 10-jarige Eryk woont nu 9 maanden bij De Hoenderloo Groep. Thuis liep het met hem verre van vlekkeloos; zo erg, dat vader

hulp zocht. Uiteindelijk werd besloten dat Eryk het best een tijd buiten het gezin zou kunnen wonen. “Ik was vaak boos en reageerde fel”, vertelt hij zonder dralen. “Dat komt omdat ik ADHD heb. En hier doen we heel veel activiteiten en therapieën, die mij helpen.” De Hoenderloo Groep, onderdeel van Pluryn, is er voor jongeren met complexe (gedrags) problematiek, die zijn aangewezen op een specialistische behandeling.

PMT

Naast de therapie bij Hulphond, volgt Eryk ook PMT (psychomotorische therapie), therapie waarbij hij door allerlei lichamelijke activiteiten ervaart hoe die activiteiten – zoals balspelen, maar ook ademhalingsoefeningen – invloed hebben op zijn lichaam en gedrag. Ook hierbij is het doel dat Eryk leert om zijn negatieve emoties en woede-uitbarstingen te kanaliseren.

Opbloeien

Sinds hij op het terrein van De Hoenderloo Groep woont, gaat hij met sprongen vooruit. Weet ook Robert Diepeveen, één van zijn begeleiders en contactpersoon naar zijn ouders. Hij vertelt over de leefgroep waarin Eryk woont. “In deze groep wonen negen jongens in de leeftijd van 8 tot 13 jaar. Ze zitten hier op het terrein op school en gaan hier ook naar bijvoorbeeld de voetbalclub. Alles bevindt zich op het terrein.”

“De jongens hebben wel geregeld contact met thuis en gaan bijvoorbeeld in de vakantie ook naar huis. Het is voor Eryk ook de bedoeling dat hij op termijn weer thuis gaat wonen. Dat geldt niet voor alle kinderen bij De Hoenderloo Groep. In het begin mocht Eryk ook nog niet naar huis. Zijn ouders kwamen dan hier op bezoek. Hij is echt opgebloeid hier. Natuurlijk heeft hij nog wel boze buien, maar een stuk minder vaak en minder heftig. Wij leren hem om zijn buien om te zetten in oplossingsgericht denken. Daar heeft Hulphond ook zeker een aandeel in. Hij is er ook erg enthousiast over. Hij vindt het lastig om aan te geven waarom hij zich boos voelt of verdrietig en als je met een hond bezig bent, hoeft je dat niet uit te leggen.”

Zelfvertrouwen winnen

“Hij heeft ook een wat negatief zelfbeeld en weinig zelfvertrouwen”, gaat Robert verder. “Maar je ziet hem echt opbloeien. En hij vindt het zelf ook belangrijk; hij zal een afspraak bij Hulphond niet snel vergeten.” Als je Eryk met de honden bezig ziet, zul je niet denken dat hij bij de eerste sessie tamelijk verlegen was. “Toch was dat wel zo”, vertelt Hulphond-therapeut Candela Husgen. “Hij is door onze therapie sessies met sprongen vooruit gegaan.” Eryk had zelf al wel eens bedacht dat een hond hem wel kon helpen. “Ik zag een reclame op tv”, vertelt hij. “En toen dacht ik: dat zou best iets voor mij kunnen zijn.” Toen de slimmerik kon kiezen voor therapie met honden toen hij in Hoenderloo kwam wonen, werd hij meteen enthousiast. “Toen dacht ik: ik ga naar Hulphond.”

Boosheid verminderen

“Mijn eerste doel was boosheid verminderen. Daar hebben we meteen aan gewerkt, met allerlei oefeningen. Dan ga ik bijvoorbeeld een parcours doen en dan mag ik niet boos worden als de hond

niet goed springt.” Hij is heel blij dat vandaag naast de kleine zwarte labrador Fien en de Portugese waterhond Finn ook de witte golden retriever Doris en de grote zwarte labrador Zorro aanwezig zijn. “Die zijn speciaal voor mij gekomen”, klinkt het trots. “Het zijn mijn lievelingshonden. Ze luisteren goed en Doris is lekker zacht.”

“Je ziet hem echt opbloeien. En hij vindt het zelf ook belangrijk; hij zal een afspraak bij Hulphond niet snel vergeten.”

“Alleen daarmee geef je het kind al zoveel eigenwaarde”, vertelt Candela later. Eén van de leukste oefening vindt Eryk de oefening met een hoepel, waarmee hij de hond zover moet krijgen dat die door een hoepel springt. Hij doet het enthousiast voor op het therapieterrein achter het gebouw van De stichting heeft een eigen vestiging op het terrein van De Hoenderloo Groep. “En als er dan twee honden zijn, moet ik de andere dus negeren als hij bij me gaat springen”, verklaart hij de reden van de oefening. “En de oefening met de rolstoel vind ik ook leuk. Dan moet ik in de elektrische rolstoel zitten en moet de hond naast me lopen en me blijven volgen.”

Moeilijk

Een therapie sessie met drie pylonen, waarbij op iedere pylon een brokje ligt, vindt hij een moeilijke oefening. “Ik moet dan met een bal of met een brokje de hond meenemen tussen de pylonen door. Ik moet er dan voor zorgen dat de hond de brokjes niet opeet.”

Inmiddels heeft hij een eerste serie van tien sessies achter de rug en hij begon al met een tweede. “Ik word nog wel boos, maar ga dan naar mijn kamer om af te koelen. Door muziek te luisteren, bijvoorbeeld. Dat leerde ik door de springende hond te negeren.” De boosheid temperen leerde hij in de eerste tien sessies en nu is hij bezig om te leren zich beter te concentreren. “Zodat ik bijvoorbeeld goed bij dit gesprek blijf met mijn aandacht.” Een streven dat in ieder geval geslaagd is! ●

Nieuw! Hulphonden ondersteunen bij leren lezen

Voor veel kinderen is leren lezen al moeilijk genoeg. Helemaal lastig wordt het als een kind erg bang is om fouten te maken bij het hardop lezen. Bijvoorbeeld uit angst uitgelachen te worden door andere kinderen.

Omdat honden niet oordelen, draagt voorlezen aan honden bij aan het leesplezier en zelfvertrouwen en daardoor de leesvaardigheid van kinderen. Reden voor Bibliotheek Midden-Brabant om te onderzoeken hoe je dit professioneel opzet. "Het invullen van deze hulpvraag van kinderen past goed bij Hulphond Nederland", aldus Jessica van den Hurk, manager Research & Development bij Hulphond Nederland. Ze is er trots op dat de bibliotheek haar organisatie als geschikte en professionele partner ziet in dit voorleesproject. "Onze samenwerking sluit goed aan bij de missie van ons Expertisecentrum; het mobiliseren van expertise om een specifieke doelgroep beter te

bereiken." Volgens Coosje van der Pol van de Bibliotheek Midden-Brabant, geloven kinderen in groep drie, vier of vijf dat de hond luistert. "Hier wordt ook in therapeutische gesprekken gebruik van gemaakt, als kinderen hun verhaal doen aan knuffels. Dat is voor hen vaak makkelijker dan met volwassenen of andere kinderen te praten. De voorleeshond is er bovendien op getraind aandachtig naar het kind te luisteren en mee te kijken als hij of zij iets aanwijst in een boek. Voor oudere kinderen kan het om andere redenen een meer motiverende oefensituatie zijn dan bijvoorbeeld remedial teaching. Remedial Teaching (RT) wil zeggen dat er extra ondersteuning verleend wordt aan leerlingen met een bepaalde leer- of gedragsprobleem/stoornis.

556 miljoen euro

Als programmamaker Lezen en Literatuur is het Van der Pol's rol om te ondersteunen dat mensen meer en beter lezen. Niet geheel onbelangrijk, gezien het probleem van laaggeletterdheid in Nederland. Eén op de negen mensen tussen de 16 en 65 jaar is laaggeletterd. In totaal zijn dat 1,3 miljoen Nederlanders. Mensen die laaggeletterd zijn hebben grote moeite met lezen en schrijven en met het begrijpen en toepassen van informatie. Dat hindert ze bijvoorbeeld bij het invullen van formulieren, zoals die voor de zorgtoeslag en kinderopvang, en bij het begrijpen van gezondheid-

V.l.n.r. Jessica van den Hurk, Ilona Potter en Coosje van der Pol

stips, patiëntenfolders en bijsluiters van medicijnen. Laaggeletterdheid kost de Nederlandse samenleving naar schatting jaarlijks 556 miljoen euro.

Het voorlezen aan honden moet volgens Coosje van der Pol een zinvolle en ontspannende aanvulling op het leesonderwijs worden. Dat het zinvol is, blijkt uit buitenlands onderzoek. Leerkrachten zien vaak vooruitgang op het gebied van leesmotivatie en het zelfvertrouwen van kinderen; meestal is er ook vooruitgang te zien in leestoets scores. Uit ander onderzoek blijkt bovendien dat het aanraken van dieren of alleen al hun aanwezigheid, tot verlaging van bloeddruk en stress bij mensen leidt.

Monitoring

Ilona Potter, leerkracht in het primair onderwijs, bestudeerde in het kader van haar master Jeugdliteratuur, verschillende vormen van voorlezen aan honden. Zij vertelt dat de Bibliotheek Midden-Brabant gaat voor een vorm op basis van duidelijke doelen en monitoring. "De effectiviteit van het voorlezen aan honden kan op school worden vastgesteld door het gebruik van bijvoorbeeld toetsen die de leesvorderingen meten. Verder kunnen vragenlijsten worden afgenomen om aan de weet te komen of een kind meer is gaan lezen en of het leesplezier is toegenomen." De honden die geschikt zijn voor de taak van voorleeshond zijn rustig, luisteren goed en kunnen met kinderen en vreemde situaties omgaan. Kleinere honden lijken een iets positievere uitwerking te hebben op het leesplezier

dan grotere. In de literatuur wordt aangeraden om alleen met volledig getrainde honden van minstens een jaar oud te werken. De honden die worden ingezet komen van Hulphond Nederland. Van der Pol: "In overleg met de stichting is besloten dat we voor de try-out gebruik maken van hun Therapie-hulphonden."

Try-out

De try-out zal plaatsvinden in Waalwijk, een van de zeventien vestigingen van Bibliotheek Midden-Brabant. Voor het project in Brabant komen kinderen uit groep drie of vier in aanmerking, die door leerkrachten als zwakke lezers en/of faalangstige kinderen worden aangeduid. De kinderen komen naar de bibliotheek en lezen voor aan een Therapie-hulphond van de stichting. Het plan is om één keer per week een sessie van vijftien tot twintig minuten per kind aan te houden. Dit is de tijd die wordt aangeraden om het vloeiend lezen te verbeteren. Bovendien is er dan voldoende tijd voor begeleider, hond en kind om elkaar te begroeten en om de sessie op een prettige manier af te sluiten. Volgens Jessica van den Hurk, is een sessie van vijftien tot twintig minuten voor de honden een prima tijdsduur. Voor de stichting zijn de voorleeshonden een nieuwe activiteit: "Hulphond Nederland is blij om vanuit dit bijzondere partnerschap een bijdrage te kunnen leveren aan de strijd tegen laaggeletterdheid in Nederland." ●

Yvonne Vermeulen

TeamWork: een mooie samenwerking tussen mens en hond

Het werk van Hulphond Nederland roept altijd bepaalde emoties op. Als je praat met mensen die bij het trainingsprogramma TeamWork betrokken zijn en daar vervolgens over schrijft, spatten de emoties van je beeldscherm. Wat kan samenwerking tussen mens en hond toch mooi zijn.

Ingrid van Deelen en Yvonne Vermeulen, instructeurs van Hulphond Nederland, kwamen met het idee van TeamWork. In samenwerking met collega's is het trainingsprogramma TeamWork nu een volwaardige activiteit binnen de stichting. "We zijn geïnspireerd geraakt door projecten in Duitsland en Engeland, waar op kleinschalige basis 'eigen' honden werden opgeleid om hun lichamelijk beperkte baas te helpen."

Voor wie?

"TeamWork is er voor mensen met een fysieke beperking die niet in aanmerking komen voor een vergoeding van hun zorgverzekeraar, als ze een hulphond willen", vertelt Yvonne Vermeulen. "Samen met Hulphond Nederland kunnen mensen die hier fysiek toe in staat zijn hun eigen hond opleiden tot een officiële hulphond. De hond leert hande-

lingen te verrichten die helpen bij het algemeen dagelijks leven. Het doel is de eigen hond, na het succesvol doorlopen van alle modules, de officiële status 'hulphond' te geven. Echter, mensen kunnen er ook voor kiezen om een enkele module te volgen. De hond krijgt dan niet de officiële status van een hulphond." Op dit moment is TeamWork alleen nog beschikbaar voor ADL-hulphonden. Modules voor andere zorgvragen, zoals bij PTSS of autisme, worden op dit moment onderzocht.

De honden

Mits de hond gezond is en zich weet te gedragen - niet agressief is naar mensen of honden - kan een hond worden opgeleid binnen de kaders van TeamWork. Ingrid: "Soms moeten we tot de conclusie komen dat een hond uiteindelijk niet de officiële status 'hulphond' gaat krijgen, maar dan nog kan

Ingrid van Deelen

TeamWork bestaat uit een aantal modules waarin opleiden en opvoeden van een hond aan bod komen

Tekst: Janine Verschure
Fotografie: Maaïke van den Brink

zo'n dier enorm waardevol zijn voor de baas. Want hij heeft wel van alles geleerd. Qua rassen hebben we voorwaarden. Honden waarvan bekend is dat ze agressief zijn, kunnen niet deelnemen aan TeamWork. De grootste hond die slaagde, was een Leonberger, maar ook de kleinere kunnen zeker hun nut bewijzen als hulphond."

De opleiding

De trainingen vinden eens in de veertien dagen plaats, in Herpen of Nieuwegein. Het trainingsprogramma TeamWork bestaat uit een aantal modules, waarin verschillende onderdelen van het opleiden en opvoeden van een hulphond aan bod komen. Na het succesvol afronden van al deze modules, kan het team de officiële status van Hulphond-team krijgen. Yvonne: "TeamWork is maatwerk, elke hond leert vaardigheden die zijn afgestemd op de beperking van zijn eigen baas. We trainen ook op locatie en gaan met de honden naar de winkelstraat, een tuincentrum of de kinderboerderij."

Net als bij een 'gewone' hondenschool, heeft een opleiding meer voeten in aarde dan enkel het volgen van de lessen. Ook thuis zal er stevig geoefend moeten worden. Yvonne: "Wij hebben gemerkt dat de training fysiek zwaar is, wat betekent dat het programma niet voor iedereen bereikbaar is. Maar uiteindelijk zien we ook bij deelnemers die niet alle

modules volgen of uiteindelijk slagen, dat iedereen heel tevreden en trots is. Want al wordt niet elke hond een officiële hulphond, er is altijd een meerwaarde voor zijn baas."

'Als ik later groot ben'

José Sigmans nam samen met haar Golden Retriever Boyke deel aan het TeamWork trainingsprogramma. "In februari was het examen", vertelt ze. "We zijn geslaagd. Het programma was zwaar, maar ontzettend leuk en interessant. We hebben samen twee jaar heel hard gewerkt. Ik ben dan ook super trots op Boyke en wat we hebben bereikt. Ik was altijd al een hondenmens. Als klein meisje riep ik al dat ik 'als ik later groot ben', honden wilde trainen. Toen niet wetende dat ik zelf ooit behoefte zou hebben aan een hulphond."

Als we José vragen wat TeamWork heeft betekend voor haar, komt het antwoord zonder enige aarzeling: "Alles. Alles is gemakkelijker geworden nu Boyke mij helpt. Ik kan zelf op pad, mijn zelfredzaamheid is oneindig veel groter. Ik hoef niet meer bang te zijn om steeds hulp te moeten vragen, want Boyke raapt op wat ik heb laten vallen, hij doet mijn schoenen uit, opent deuren, is er altijd voor me. Mijn leven is een stuk gemakkelijker geworden. En eigenlijk ook leuker, want een bijkomend voordeel is dat je ontzettend leuke gesprekken krijgt dankzij

TEKST EEL

communicatie

Strategie & Workshops

Communicatie- & Marketingplannen

Digitaal & Hardcopy

Interviews & Teksten

Evenementen & Bijeenkomsten

Secretariaat & Projectondersteuning

Uw communicatieregisseur!

Coenecoop 3C4, 2741 PG Waddinxveen | T 0182 63 61 13 | E info@tekstueelwaddinxveen.nl | W www.tekstueel-communicatie.nl

Wij rijden voor Stichting Hulphond Nederland tijdens de

NOKIAN ^{tyres}
NAVIGAT'ENORTH.nl
7000KM IN 7 DAGEN

Diane Merks en Xeppey

je hond. Voorheen ging het heel vaak over mijn beperking of over die rolstoel, maar als ik nu met Boyke op straat ben, heb ik leuke gesprekken met wildvreemde mensen, over wat Boyke allemaal kan en doet. Dat is heel bijzonder. Ik ben blij dat ik in aanraking kwam met Hulphond Nederland en TeamWork. Ik heb daar de meest enthousiaste en toegewijde medewerkers en vrijwilligers mogen ontmoeten, dat werkt aanstekelijk. Ik ben nu officieel besmet met het hulphondenvirus."

Warme deken

Dianne Merks volgde de TeamWork trainingsprogramma met haar hond Xeppey, een Labradoodle van vier jaar. Dianne heeft een beperking die ervoor zorgt dat ze regelmatig oververmoeid en duizelig is en ze heeft evenwichtsproblemen. "Ik kocht mijn

hond Xeppey eigenlijk al wel een beetje met het doel 'hulphond' ", vertelt ze. "Maar op dat moment was er nog geen officieel opleidingstraject voor eigen honden. Toen Xeppey tien maanden was ging bij Hulphond Nederland TeamWork van start – destijds nog een pilot – en dat kwam voor ons als geroepen. De nacht voordat ik voor de eerste keer met Xep naar Herpen ging, was ik erg zenuwachtig. Ik maakte me zorgen of hij wel gewoon hond kon blijven, of de training niet te zwaar was en of ik het zelf wel aan zou kunnen. Maar direct toen ik met Xep bij de stichting over de drempel kwam, viel de warmte en de liefde voor honden als een warme deken over ons heen."

Puur geluk

Dianne vertelt dat TeamWork haar leven veranderd heeft: "Xeppey helpt mij met alles, maar wat heel bijzonder is: hij blijkt ook een signaleringshond te zijn. Toen hij nog geen jaar oud was, sprong hij opeens tegen mij op en keek me heel doordringend aan. Ik vertelde dat tegen Ingrid en ze vroeg: 'Was jij op dat moment duizelig?' Dat was het geval, en nu geeft Xeppey het aan als ik (te) duizelig ben of wordt. Dan springt hij tegen me aan en vertelt hij me dat ik even moet gaan zitten. TeamWork heeft mij vertrouwen gebracht, in Xeppey en in mezelf, maar ik ben ook trots. Elke dag weer ben ik trots op mijn hond en op wat we samen kunnen. Hem opleiden tot hulphond was een cadeau, dat heeft echt een positieve ommekeer in mijn leven gebracht. Puur geluk, noem ik dat." ●

Voor wie?

- Iedereen met een fysieke beperking
- Vanaf zestien jaar oud
- Iedereen die van honden houdt
- Zelf een hond heeft

Voor welke honden?

- Gezonde honden
- Niet agressief en zonder gedragsproblemen
- Leeftijd vanaf acht weken

Bepaalde hondenrassen kunnen worden uitgesloten van deelname.

"TeamWork is er voor mensen met een fysieke beperking die niet in aanmerking komen voor een vergoeding van hun zorgverzekeraar, als ze een hulphond willen."

Meer informatie?

Voor meer informatie over het trainingsprogramma TeamWork kunt u contact opnemen met Hulphond Nederland of kijk op de website: www.hulphond.nl/teamwork

Dankzij Stichting SEM een hulphond voor Marlène Huisman

“Ik kan mijn geluk niet op”

Dankzij (anonieme) sponsors is soms voor Hulphond Nederland het genoeg weggelegd een hulphond toe te kennen aan iemand die dit niet of niet volledig via een zorgverzekering vergoed krijgt.

Marlène Huisman uit Hellevoetsluis verwelkomt zo-doende deze zomer hulphond Wietse. Het emotioneert haar nog elke keer. “Ik kan mijn dankbaarheid niet in woorden uitdrukken. Echt, ik kan mijn geluk niet op.” Twintig medicijnen per dag, morfinepleisters, cannabis thee én de wetenschap dat het alleen maar slechter zal worden en dat daaraan niets te doen is. Voor de 67-jarige Marlène Huisman is het leven met drie verschillende vormen van reuma bepaald geen feestje. “Ik moet dealen met de pijn die ik heb, er is gewoon niets tegen te doen. Al mijn hele leven heb ik gewrichtsklachten en sinds 1995 loop ik bij de reumatoloog. Ik heb diverse operaties en behandelingen achter de rug, maar niets helpt afdoende. Artsen en ook WMO van Hellevoetsluis doen alles voor mij, maar staan machteloos en de vooruitzichten zijn dat ik alleen maar verder achteruit zal gaan. Ik kan bijvoorbeeld ook geen kunstknies krijgen, omdat ik niet in staat ben te revalideren.”

Marlène heeft veel steun aan haar echtgenoot John. Samen hebben ze vier kinderen en vier kleinkinderen. “Mijn man en ik schelen echter twaalf jaar. Hij wordt dit jaar 80. Dit betekent dat ook hij steeds minder voor me kan betekenen. Bovendien gun ik hem zo zijn vrijwilligerswerk in de tuinen van ons appartementencomplex en de bezoeken aan onze

familie in het oosten des lands.” Juist omdat ze het samen ‘goed’ redden, geeft hun zorgverzekeraar niet thuis als Marlène in aanmerking blijkt te komen voor een hulphond. “We hebben gekeken of we het zelf kunnen bekostigen, maar door mijn ziekte hebben we al zulke zware lasten en regelmatig extra kosten, dat we dat niet voor elkaar konden krijgen. Dat er mensen blijken te bestaan die dit probleem voor ons wegnemen, kan ik nog steeds bijna niet geloven.”

Stichting SEM

Half april mag Hulphond Nederland Marlène laten weten dat Stichting SEM een hulphond voor Marlène wil bekostigen. Stichting SEM is in 2008 opgericht door een Nederlands echtpaar, dat anoniem wenst te blijven. Het vermogen van de Stichting wordt opgebouwd uit schenkingen uit het privévermogen van de oprichters. Met het geld worden charitatieve, culturele en wetenschappelijke algemeen nut beogende instellingen ondersteund. Ook Hulphond Nederland krijgt regelmatig een donatie van de Stichting, die hiermee inmiddels acht hulphonden heeft kunnen plaatsen bij cliënten die dit niet (volledig) door hun verzekering vergoed konden krijgen.

De anonieme weldoeners laten weten dat zij het fantastisch vinden om op deze manier iets te kunnen doen voor hun medemensen. “We zijn in Herpen te gast geweest en hebben daar met eigen ogen kunnen zien wat hulphonden voor mensen met een zorgvraag kunnen betekenen. Hulphond Nederland verricht echt fantastisch en zeer doelgericht werk, waarvan we direct erg onder de indruk waren. We hebben zelf al ons hele leven honden, dus we weten wat een gewone huishond voor een baas kan betekenen. Een opgeleide hulphond kan nog zoveel meer. Hij geeft echt mensen hun leven terug.”

*Marlène Huisman met echtgenoot John
en hulphond Wietse*

“Wietse kan dingen voor me oprapen, helpt me ‘s nachts in bed om te draaien en legt zijn snuit onder mijn enkel zodat ik gemakkelijker mijn benen kan optillen.”

De donateurs hebben bewust gekozen voor een goed doel in Nederland. “Er is heel veel kommer en kwel in de wereld, maar wij vinden het fijn om in eigen land te beginnen.” Dat ze daarbij anoniem willen blijven, vinden ze zelf volstrekt vanzelfsprekend. “Het gaat ons niet om de koppen in de krant. Het gaat ons om de persoon die ermee geholpen is. We hebben geen rechtstreeks contact met cliënten, maar krijgen wel vanuit Hulphond Nederland regelmatig updates. De verhalen ontroeren ons steeds. We weten dus heel goed waarvoor we het doen.

Eeuwig dankbaar

Medio augustus komt dankzij Stichting SEM hulphond Wietse bij Marlène in Hellevoetsluis wonen. Hij is een kruising tussen een labrador en een Berner Sennen: een flink formaat hond dus, omdat hij bij Marlène aan een hoge rolstoel gaat werken. “Ik kon alleen maar huilen toen ik het telefoontje kreeg”, vertelt zij. “Wát een geweldig gebaar van mensen die wij niet eens persoonlijk kennen. Ik krijg er nog iedere keer kippenvel van als ik erover praat. We zijn deze sponsors intens en voor eeuwig dankbaar.”

Hulphond Wietse zal voor Marlène deuren openen, de was uit de machine halen en haar schoenen met klittenband aantrekken. Omdat ze niet iedere dag dezelfde schoenen aan wil, gaan Wietse en Marlène tijdens de thuistraining met een laserpen werken. “Hij gaat leren pakken wat ik aanwijs met een rood lampje. Fantastisch toch?”, aldus de ontroerde cliënt. “Wietse kan dingen voor me oprapen omdat ik niet mag bukken, helpt me ‘s nachts in bed om te draaien en legt zijn snuit onder mijn enkel zodat ik gemakkelijker mijn benen kan optillen. Hij gaat me écht enorm helpen. Daar is ook mijn man erg bij gebaat. Ik vind het heerlijk dat hij wat meer vrijheid en wat minder zorgen krijgt.”

Hoewel de komst van Wietse intensief zal zijn en veel zal vergen van de chronisch vermoeide Marlène, kan ze half juli al bijna niet wachten tot de hulphond bij haar komt wonen. “Ik vertrouw erop dat Wietse me afleiding en veel positieve energie gaat brengen. Ik kan echt niet uitdrukken hoé dankbaar ik ben.” ●

Shopper Camella

208.230 Kathy Black

Alba Single

280.233 Kathy Beige

Alba Double

290.230 Kathy Black

Umbrië

400.233 Kathy Beige

www.newlooxs.nl

Column

'Als je elkaar niet ligt, werkt het niet'

Alle rationele argumenten waren er. Het was een goed paard, fit en tot goede prestaties in staat. Anderen zeiden tegen me: 'je moet het doen'. Dus ik deed het. Ik kocht het paard waar ik geen klik mee voelde. Het is helaas nooit goed gekomen. Als je elkaar niet ligt, werkt het niet.

Naast de klik is voor mij de band die ik met mijn paarden opbouw heel belangrijk. Ze moeten graag samen met mij willen presteren. Het moet van twee kanten leuk zijn. Mijn paarden hebben plezier in wat ze doen, zijn fit en gelukkig. Dat zijn basisvoorwaarden voor iedereen. Voor mensen, paarden, maar ook voor hulphonden.

Ik moet op mijn paard kunnen vertrouwen dat het op het juiste moment de goede focus heeft. Bijvoorbeeld tijdens wedstrijden. Net zoals het van levensbelang is dat een hulphond er voor je is wanneer het nodig is. Ze mogen op dat moment niet verslappen.

Of een paard dat in zich heeft merk ik op het moment dat ik met ze ga trainen. Klopt mijn eerste indruk over hun karakter en past dat? Net zoals een trainer van hulphonden niet alleen kijkt naar de vaardigheden. Maar ook naar de match tussen hond en baasje en de begeleiding van de baasjes.

Om van beide kanten focus te kunnen blijven houden is goede samenwerking en communicatie tussen mens en dier essentieel. Consequentie staat voorop. Duidelijke communicatie, elke keer hetzelfde. Dat geldt voor paarden maar ook voor honden. Dat is moeilijk en vraagt geduld.

Met goede samenwerking en communicatie heb je goud in handen. Het gaat niet alleen om de taken die een dier voor een mens doet, maar ook om het warme gevoel. Dieren halen mensen uit hun eenzaamheid, geven ze meer zelfstandigheid en een kameraad voor het leven. Ik ben er heel erg voorstander van wat dieren voor mensen kunnen betekenen. Daarom steun ik Hulphond Nederland van harte. Volgens mij doe je honden en paarden een plezier door met ze te werken. Ze worden blij van aandacht en werk. Net als mensen. Maar je moet elkaar wel liggen.

Anky van Grunsven

PTSS-hulphond Lorens
helpt veteraan Marcel ter Voert

Nooit meer bang voor nachtmerries

Begin deze zomer voelt Marcel ter Voert 's nachts ineens een natte neus tegen zijn wang. Hulphond Lorens logeert voor het eerst bij de veteraan in Didam en maakt hem wakker voordat zijn nachtmerries erger worden en ook de rest van het gezin zullen wekken. "Ik keek in de ogen van een kwispelende hond en hij keek naar mij. Toen wist ik het zeker: Lorens gaat mij helpen."

"Lorens droomt enorm veel. Is dat normaal?" vraagt Marcel op een zonnige dinsdagmiddag in zijn woonkamer aan cliëntinstructeur Monique Egbers. Namens Hulphond Nederland is zij op bezoek bij Marcel ter Voert in Didam en heeft hem zojuist meegedeeld dat PTSS-hulphond Lorens na een tweede weekend logeren nu permanent bij hem mag komen wonen. "Voor jou verandert er met de komst van een hulphond in huis één ding. Maar voor de hond verandert álles", legt Monique uit. "Hij komt in een nieuwe omgeving wonen, gaat dagelijks met jou aan het werk en moet de mensen om je heen leren kennen. Dan is het niet zo gek dat hij regelmatig droomt. Zo verwerkt de hond zijn indrukken."

Chronisch PTSS

Veteraan Marcel en zwarte labrador Lorens leren elkaar begin dit jaar kennen in Herpen. De klik is er meteen, maar aan de kennismaking is een lang traject vooraf gegaan. Marcel: "In 1982 ben ik tijdens mijn dienstplicht eenmalig uitgezonden naar

Libanon. Het was de periode dat Israël het land binnenviel. Ik heb er veel gezien en meegemaakt." Bij thuiskomst pakt hij de draad weer op. Totdat aan het einde van de jaren negentig de problemen beginnen. "Ik was constant in discussie, vooral met mijn vrouw en twee opgroeiende zoons. Ik werd verbaal agressief, was enorm alert op mijn omgeving en kreeg veel last van nachtmerries."

Pas als zijn peloton 25 jaar na uitzending een reünie in Doorn heeft, valt bij Marcel het kwartje en durft hij de symptomen te erkennen. "Er werd chronische PTSS bij mij vastgesteld. Daar schaam ik mij niet voor, want het is mij overkomen door een oorlogsmissie. De gevolgen zijn echter groot en de drie therapieën die ik tot 2014 heb gevolgd, brachten weinig verlichting."

Thuisstraining

In 2015 komt Marcel tijdens een Veteranendag in aanraking met Hulphond Nederland. "Ik had er al over gehoord en was erg benieuwd of een

Marcel:

"Dat hij me wakker maakt tijdens of voorafgaand aan mijn nachtmerries, is een enorme opluchting. De hond blokt mij ook in winkels van andere personen en legt zijn kop op mijn been als ik onrustig ben."

Marcel ter Voert met hulphond Lorens. Op de achtergrond kijkt cliëntinstructeur Monique Egbers toe.

hulphond iets voor mij zou kunnen betekenen. Ik ben met honden opgegroeid en drie jaar geleden hebben we zelf ook een pup gekregen. Honden geven veel liefde en zijn altijd blij. Daarom wilde ik graag de mogelijkheden van een hulphond verkennen en heb ik me aangemeld in Herpen."

Cliëntinstructeur Monique licht het daaropvolgende traject toe: "Als er bij de aanmelding geen contra-indicaties bekend zijn, krijgt de veteraan een uitgebreidere intake in Herpen. Wordt er groen licht gegeven, dan krijgt de veteraan vijf sessies aangeboden. Daarin kijken we of een hulphond van toegevoegde waarde kan zijn, of de cliënt daar zelf mee zou kunnen omgaan en ook of het gezin hiervoor open staat. Is dat allemaal positief, dan wordt er op papier een match gemaakt door te kijken naar wat de veteraan nodig heeft. De geselecteerde hulphond wordt eerst aan de cliënt voorgesteld op de stichting in Herpen. We kijken hoe de cliënt

reageert, maar houden ook goed in de gaten of de hond het leuk vindt. Hij moet immers een goed leven tegemoet gaan. Klikt het van beide kanten, dan bezoeken we met de hond de cliënt in zijn of haar thuissituatie. De hond wordt vervolgens op maat getraind door een trainer van Hulphond. Tijdens de thuistraining gaan we door met dit maatwerk in de omgeving van de cliënt zelf."

"Ze begeleiden de komst van Lorens echt op en top. Ik heb nooit het gevoel dat ik er alleen voor sta."

Afstandsbediening

Deze zomer zijn Marcel en Lorens druk bezig met hun thuistraining op maat. Monique bezoekt hen de eerste drie maanden wekelijks, waarna dit langzaam wordt afgebouwd. "We trekken zeker een jaar intensief samen op en zoeken allerhande situaties op in de omgeving van de cliënt. We gaan bijvoor-

beeld naar winkels, bezoeken de dierenarts en leren de hond loslopen, óók in waterrijke gebieden of op plekken waar veel andere honden zijn.”

Het gewenningsproces verloopt heel geleidelijk. “De hulphond blijft een keertje bij de cliënt slapen als deze vertrouwd is met de hond en het ritme van uitlaten. Soms laten we de hond eerst eens een paar uurtjes achter, als mensen bijvoorbeeld helemaal niet gewend zijn aan honden. Het is over en weer altijd een kwestie van wennen. We kunnen

en erg vroeg weer opstond om haar er zo min mogelijk mee lastig te vallen. Voor Lenette vond ik die nachtmerries heel vervelend, maar Lorens slaapt zo weer verder.

De hond blokt mij ook in winkels van andere personen en legt zijn kop op mijn been als ik onrustig ben.” Monique vult aan: “PTSS-hulphonden zijn heel stabiele honden, die volwassen zijn in hun hoofd. Ze schrikken niet van vuurwerk, onweer of sirenes en kunnen snel hun rust vinden. Ze merken stemmingen op en zijn heel persoonsgericht.

“Omdat een hulphond symptomen van spanning zoveel eerder signaleert dan mensen, hoeft de veteraan minder alert te zijn.”

Omdat een hulphond symptomen van spanning zoveel eerder signaleert dan mensen, hoeft de veteraan minder alert te zijn. De cliënt leert erop vertrouwen dat er niets is, zolang zijn hond ook nergens op reageert. Door de komst van een hulphond durven veteranen weer zelfstandig dingen te ondernemen en vergroten zodoende hun persoonlijke cirkel. Alleen al het feit dat ze weer buiten komen en de zon op hun gezicht voelen, biedt veteranen een enorme meerwaarde.”

Marcel onderschrijft dit van harte. “Lorens geeft mij een veilig gevoel. Ik word rustig van hem en kan steeds weer op hem terugvallen. Voorheen meed ik iedere vorm van drukte, zoals verjaardagen of winkels. Met Lorens aan mijn zijde durf ik dat langzaam maar zeker weer op te zoeken. Ik moet er, ondanks mijn kunstheup, viermaal per dag op uit en dat doet me goed. Veteranen geven niet snel aan wanneer iets niet meer wil; ze houden zich groot. Maar voor een hond kun je niets verbergen. Hij herkent signalen van gedrag of spanningsopbouw, als ik die zelf nog niet eens heb opgemerkt. Lorens en ik moeten elkaar de komende periode nog veel beter leren kennen, maar ik vind het nu al fantastisch dat hij bij me woont! PTSS gaat nooit over. Maar door een hulphond kun je er wel beter mee leren omgaan.” ●

geen honden met een afstandsbediening afleveren: je moet elkaar leren kennen en dat heeft tijd nodig.” Marcel is lovend over de ondersteuning vanuit Hulphond Nederland: “Ze begeleiden de komst van Lorens echt op en top. Ik heb nooit het gevoel dat ik er alleen voor sta.” Monique glimlacht: “We kunnen nooit voorspellen hoe het gaat na een plaatsing. Gaandeweg het traject zien we wat de hond de cliënt brengt.

Meerwaarde

Hoewel Monique blijft benadrukken dat honden dieren blijven en dus onvoorspelbaar gedrag kunnen vertonen, heeft Marcel hoge verwachtingen van zijn Lorens. “Dat hij me wakker maakt tijdens of voorafgaand aan mijn nachtmerries, is een enorme opluchting. Voorheen deed mijn vrouw Lenette dat, maar dat betekende dat ik heel laat naar bed ging

Tekst: Tefke van Dijk | Fotografie: Maaïke van den Brink

Een dagje meelopen in de kennel:

‘We kijken altijd goed naar de hond en wat hij nodig heeft.’

Tijdens de trainingsperiode verblijven zo’n 35 toekomstige hulphonden in de kennel van Hulphond Nederland. Wat doen ze zoal op een dag? Wat leren ze van de trainers? En wie zorgt er voor ze? Verslaggever Tefke van Dijk liep een dagje mee om te ervaren hoe het eraan toe gaat in de kennel.

07.50 uur

Alle aanwezige medewerkers staan rond het planingsbord bij de ingang van de kennel. Ze nemen bijzonderheden door van de dag ervoor en kijken vooruit naar de dag die gaat komen. Vandaag komen twee fietsvrijwilligers naar de kennel voor de

honden die behoefte hebben aan extra beweging. Ook komt de dierenarts langs voor een controle. “Eens in de drie weken komt de dierenarts langs. We hebben daar een aparte dierenartsruimte voor”, vertelt hoofd Maartje Jansen. “Honden kunnen zo wennen aan onderzoek op de tafel.”

08.00 uur

De honden worden uitgelaten en mogen daarna op de weides met elkaar spelen. Een van de hondenverzorgers blijft erbij en kijkt of alles goed gaat. Intussen beginnen de wasmachines aan de eerste wasjes. “De wasmachines draaien hier altijd”, zegt Maartje lachend.

Trainster Karin en hondenverzorgster Gwenda in de kennel

08.30 uur

Hondenverzorgers beginnen aan de schoonmaak van de kennels. Dit gebeurt heel grondig. "We zijn in totaal met zo'n elf hondenverzorgers", vertelt Maartje. "Overdag zijn hier meestal vier verzorgers, in de avonden en weekenden zijn ze met z'n tweeën. Elke dag kijken zij wat de honden nodig hebben: een knuffel, extra activiteit in de vorm van fietsen, extra op de wei of naar het bos, slapen of een hersenwerkje. De honden worden iedere week geborsteld en gewogen. Ook krijgen ze wekelijks een gezondheidscheck. We kijken dan naar het gebit, de vacht, ogen, enzovoort."

10.15 uur

De hondenverzorgers pakken een kop koffie of thee. Sommige honden worden nog een keer uitgelaten. Na een korte pauze staat iedereen weer bij het planningsbord om opvallende dingen te bespreken en de taakverdeling voor de rest van de dag door te nemen. De hondenverzorgers zijn nu vrij om te kijken wat er moet gebeuren, ze bieden maatwerk. Trainers gaan met hun eigen honden aan de slag.

11.00 uur

Trainster Karin Valster stapt in de kennel bij haar zes honden, die haar enthousiast begroeten. Sinds kort zitten ze met z'n allen bij elkaar in een grote kennel. Eerder zaten ze apart in kleinere kennels. "We hebben voor deze nieuwe opzet gekozen omdat we de honden dan minder meenemen naar een andere ruimte om te trainen. Dat gaf vaak onrust. Het idee is dat de training nu vaker in de kennel plaatsvindt zodat de honden meer bij hun geleider

kunnen zijn, hetgeen rust geeft. De honden kunnen bovendien van elkaar leren."

11.15 uur

Na een uitgebreide begroetingsessie neemt Karin toekomstig hulphond Bink apart en gaat op de grond zitten. Het is zijn derde 'clickersessie' in apporteren. Ze legt een portemonnee weg en geeft Bink de opdracht die te pakken. Hij pakt 'm op en legt hem in haar hand. Karin klikt met een clicker en geeft hem wat beloningsvoer. "We hebben dit vrijdag voor het eerst geoefend. Hij doet het nu heel goed. Blijkbaar heeft hij er in het weekend over kunnen nadenken, haha." Ze gaat niet te lang door omdat ze weet dat de concentratie van Bink snel afneemt tijdens een clickersessie.

"De overgang van de huiselijke omgeving naar de kennel, is soms lastig voor de honden. Na drie maanden organiseren we een 'knuffelmoment' tussen gastgezin en hond."

11.30 uur

Hondenverzorgster Gwenda komt af en toe de kennel binnen om een hond te halen voor een uitlaatrondje. Goldendoodle Zedde mag nu bij Karin komen. Hij heeft zijn basistraining al afgerond en is net begonnen met een maatwerktraining.

Mogelijk is er een match met een cliënt, vertelt Karin. Zedde zet zijn beste beentje voor en laat zien dat hij het klittenband van haar armbrace perfect kan losmaken. "Ik ga telkens een stapje verder. Eerst krijgt hij een beloning als hij één stuk klitten-

band losmaakt, dan pas bij drie stukken. Op die manier leert hij steeds beter wat de bedoeling is.”

12.30 uur

Lunchpauze in de kantine. Hondenverzorger Ilona Hijstek-van Vugt vertelt enthousiast over haar werk. “Ik werk hier nu een half jaar, daarvoor heb ik vijftien jaar in een hondenpension gewerkt. Mijn man heeft nu twee jaar een hulphond. Zo ben ik hier terecht gekomen.” Ilona is op dit moment verantwoordelijk voor de verzorging van zeven honden: Zibby, Finnley, Anton, Wietze, Ivy, Akke en Wessel. Ze knuffelt ze, verzorgt ze of neemt ze mee naar het

bos. Soms helpt ze ook bij de training. “Veel van de honden zijn al gematcht met een cliënt. Binnenkort zal ik afscheid van ze moeten nemen. Maar goed, je weet waar je het voor doet en daar gaat het om. Honden zijn altijd heel puur. Ze zien je zoals je bent en geven veel liefde.”

14.30 uur

Twee hondenverzorgers zijn klaar met werken. Ze ronden hun laatste werkzaamheden af en vertrekken naar huis.

15.15 uur

Maartje bladert door de map met de gegevens van alle honden. “Ik onderhoud de contacten met de gastgezinnen”, vertelt ze. “Ze willen altijd graag weten hoe het met ‘hun’ hond gaat. Iedere vier tot zes weken geef ik een update. De overgang van de huiselijke omgeving naar de kennel, is soms lastig voor de honden. Bij sommige honden duurt het wel een paar dagen om te wennen. Daarom kijken we altijd goed naar de hond en wat hij nodig heeft. Na drie maanden organiseren we een ‘knuffelmoment’ tussen gastgezin en hond. We geven dan ook een demonstratie van de training. Het is altijd mooi om te zien dat de hond het gezin herkent, maar op het eind ook weer zonder problemen met de trainer meegaat.”

15.30 uur

De avondploeg arriveert en de overdracht vindt plaats bij het planningsbord. Daarna maken ze een rondje langs alle honden. “Ik vind het zo bijzonder wat een hond voor iemand kan betekenen”, zegt Maartje.

16.30 uur

De dagploeg is klaar en de avondploeg neemt het nu over. Waar overdag de focus op de honden ligt, is er ‘s avonds vooral rust. Medewerkers werken de administratie bij en zetten alles klaar voor de volgende dag. Morgen weer een dag! ●

Wat doen hulphonden in de kennel?

Met zeven weken worden de honden als pup geselecteerd op hun geschiktheid om hulphond te worden. Bij verwachte geschiktheid gaan ze naar een gastgezin, dat een jaar goed voor ze zorgt. Bij een leeftijd van 14 maanden komen de honden in de kennel van Hulphond Nederland om aan hun training te beginnen. Na een basistraining van twee maanden wordt gekeken of er een match is tussen hulphond en cliënt. Als er een match is, start de maatwerktraining. De hond leert dan specifieke vaardigheden die nodig zijn bij die specifieke cliënt. Het kan dan gaan om ADL, epilepsie, PTSS of kindervertherapie en -coaching. Tijdens de maanden in de kennel zorgen hondenverzorgers, trainers en dierenarts heel goed voor de honden en is er veelvuldig contact met het gastgezin en het toekomstige baasje.

Wij feliciteren de volgende nieuwe teams

De afgelopen periode hebben we weer veel cliënten blij mogen maken met een hulphond.

Sandra Aardenburg
met Harrie

Kelly van Onna
met Quintos

Manon Beumer
met Quin

Daan Kranenburg
met Diwa

Hans Elbe
met Seven

Marion Quaedvlieg
met Ty

Moniek Kleindijk
met Sjoef

Rienke Heinen
met Sebbo

Ielynke Ploeger
met Pim

Bas Wildhagen
met Venco

Overdracht

Niels en Parbo

Eind juli vond in Herpen een bijzondere overdracht plaats. Veteraan Niels Veldhuizen kreeg formeel PTSS-hulphond Parbo overhandigd. De overdracht vond plaats in het bijzijn van gastgezin Van Uhm, cliëntinstructeur Monique Egbers en trajectondersteuner Leo Schraven.

Maatje

Tijdens de overdracht blikte Niels terug op de afgelopen periode waarin hij en Parbo elkaar steeds beter hebben leren kennen en vooral leren aanvoelen. "Wij hebben samen een intensief proces achter de rug. Ik moest bijvoorbeeld leren om te zien hoe hij signaleert als bij mij de spanning toeneemt. Andersom heeft Parbo geleerd wat de beste manier is om mij iets duidelijk te maken. Waar ik aan het begin van het traject nog sceptisch was over het nut

van een hulphond, zie en ervaar ik nu de toegevoegde waarde van Parbo voor mij en mijn gezin. Hij is echt een maatje voor mij geworden."

Oud-Commandant der Strijdkrachten Peter van Uhm is ambassadeur van Hulphond Nederland en sinds 2014 samen met zijn vrouw Inge ook bevlogen gastgezin. "Parbo is de eerste pup die wij als gastgezin hebben opgevoed. Het is prachtig om te zien en te horen dat hij nu elke dag Niels zo steunt."

Volkskrant

De Volkskrant heeft verslag gedaan van de overdracht van Parbo. Op 20 augustus verscheen een uitgebreide reportage in de zaterdagbijlage van de krant en een videoverslag op de website. Kijk voor meer informatie op www.hulphond.nl/volkskrant

V.l.n.r. Peter van Uhm, Niels Veldhuizen met Parbo en Inge van Uhm

In beweging voor Hulphond Nederland!

Met enige regelmaat worden wij verrast en ontroerd door de sportieve activiteiten en evenementen die bedrijven, scholen en particulieren organiseren met als doel geld in te zamelen voor de opleiding van onze hulphonden. Op deze pagina's delen we graag twee prachtige voorbeelden van mensen en organisaties die voor Hulphond Nederland in beweging zijn gekomen.

Jerry Jansen

Tough Dog: jaarlijks evenement in Outdoor Valley (Bergschenhoek, Rotterdam)

Viking dog, survival dog en iron dog. Een paar onderdelen van het evenement Tough Dog. Een initiatief van Jerry Jansen (oud-commando) en Jim Malinka (sportief en begaan met goede doelen). Jerry: 'Het is een evenement met nieuwe, extreme en sportieve onderdelen dat we jaarlijks organiseren. De zwaarste onderdelen worden begeleid door instructeurs van defensie en politie die je tot het uiterste drijven. Nieuwsgierig? Bekijk onze facebookpagina Tough Dog Outdoor Valley. Met dit evenement vragen we aandacht voor posttraumatische stressstoornissen (PTSS) en halen we geld op voor de opleiding van PTSS-honden. Alle opbrengsten gaan 100% naar Hulphond

Nederland. Van dichtbij zien wij welke stabiele invloed deze honden hebben op mensen met angststoornissen, waaronder veteranen, dus we zetten ons hier keihard voor in.'

Stichting Fietsen voor Levens

Spinningmarathons en fietstochten. Dat staat op het programma bij de Stichting Fietsen voor Levens. Voorzitter John Kuik vertelt: "Het eerste jaar gingen we naar de Alpe d'Huez, daarna twee keer een Tour du Hollande met 1100 km in 6 etappes. Dit jaar de Dog Trail Challenge. Een solofietstocht van 423 km op één dag. Daarnaast zijn we actief op braderieën. Wij steunen Hulphond Nederland omdat elke euro daar welkom is. Iedereen werkt er met zijn hart en niet met de portemonnee. Het geluk dat je ziet als je een team van cliënt en hond samen aan het werk ziet is onbeschrijfelijk. Daar doen we het voor."

Meer informatie: www.fietsenvoorlevens.nl

John Kuik

Zelf een activiteit organiseren?

Bent u geïnspireerd door deze voorbeelden en wilt u graag zelf of met anderen een (sportieve) activiteit organiseren om geld in te zamelen voor onze stichting? Annemieke Bouman is bij Hulphond Nederland het aanspreekpunt voor fondsenwervende activiteiten en evenementen. Zij denkt graag met u mee en is bereikbaar via a.bouman@hulphond.nl en telnr. 0486 - 42 27 23.

Een hulphond mag je niet aaien,
je huid wel.

hannah
Your skin care(s)

Touch of Silk is een veelzijdige musthave in huidverbetering dat oneffenheden opvult, de teint egaal en gematteerd achterlaat, huidbeschadigingen en littekens sneller helpt te herstellen en bovendien zorgt voor een zijdezachte en vooral aabare huid.

Hulp, begeleiding, coaching, passie en verbetering zijn de keywords van Hulphond Nederland en dat zijn mooie overeenkomsten met de hannah huidcoach. Daarom is hannah zeer trots om goldsponsor van deze geweldige stichting te zijn!

vind hannah huidcoach op:

download de app:

'Hannah'

'Huidcoach'

lid van:

partner van:

goldsponsor van:

meer informatie:

www.hannah.nl
☎ 085-4891774

Column

Energie voor een energieke hond!

Een hulphond heeft een druk bestaan waarbij hij zowel lichamelijk als geestelijk op een positieve wijze uitgedaagd wordt. Een erg leuke en dankbare job, maar hierdoor verbruikt een hulphond wel meer energie dan een gemiddelde gezelschapshond. Hoe bepaal je de juiste energiebehoefte van een hond?

Honden halen hun energie via de voeding uit koolhydraten, vetten en eiwitten. Koolhydraten worden als eerste energiebron aangesproken, de energie van vetten wordt pas later aangeboord. Honden en mensen maken hier op een verschillende manier gebruik van. Mensen gebruiken pas na 40 minuten inspanning vet als energiebron terwijl honden dat al na enkele minuten doen. Een hond verbrandt dus veel sneller vet dan een mens.

Eiwitten geven ook energie maar wil je in het lichaam het liefste benutten voor de opbouw van weefsels en spieren. Daarom is het belangrijk om een voeding te geven die hoogwaardige eiwitten bevat.

Aan de hand van de lichaamsconditiescorekaart kan je zien hoe het er voor staat met je hond. Helaas vinden veel mensen een volle hond gezellig en mooi waardoor bijna 50% van alle honden in Nederland momenteel te dik is. Hierdoor neemt de kans op gezondheidsproblemen toe. Enkele voorbeelden hiervan zijn: suikerziekte, hart- en vaatproblemen, gewrichtsproblemen en maagdarmproblemen.

Als een hond doordat hij heel actief is juist wat mager blijft, kan je het beste kiezen voor een energierijkere voeding. Als je namelijk meer brokken gaat geven om in de energiebehoefte te voorzien, kan dit buikklachten geven. Dankzij een energierijkere voeding hoeft je minder brokken te geven en krijgt je hond toch voldoende energie en voedingsstoffen binnen. Moet een hond veel korte intensieve werkzaamheden verrichten, dan zijn koolhydraten belangrijk. Werkt hij lange tijd achter elkaar dan is vet juist weer belangrijk.

Een hond is een trouw en slim maatje. Om zijn hersenen goed te laten ontwikkelen en werken zijn de omega-3 vetzuren EPA/DHA uit vette vis heel belangrijk. Kortom, een juiste keuze in voeding helpt jouw maatje energiek en slim te houden!

Chris Brown: een echte hulphond ambassadeur in Australië

Chris Brown is misschien wel de beroemdste dierenarts van Australië... en hij zet zich in als ambassadeur van Assistance Dogs Australia voor hulphonden! Een prima combinatie, want zo kan hij ervoor zorgen dat veel mensen het onmisbare werk van de hulphonden leren kennen en waarderen.

De passie voor het genezen van dieren heeft Chris Brown niet van een vreemde: zijn vader was dierenarts in het Australische Newcastle. Chris groeide op tussen de dieren en trad in de voetsporen van zijn vader. In 2001 behaalde hij zijn diploma diergeneeskunde en ging hij aan de slag bij een kliniek in Sydney. Waar zijn vader een zeer gewaardeerde, maar vooral lokaal bekende dierenarts was, zocht Chris juist de spotlights. Dat begon in 2008 met zijn eigen column in het magazine Woman's Day.

In datzelfde jaar maakte hij zijn televisiedebuut. Dat gebeurde in het tv-programma Bondi Vet, waarin Chris werd gevolgd tijdens zijn werk in de dierenkliniek Bondi Junction. Tegenwoordig is hij ook te zien in tal van andere Australische programma's, zoals The Living Room en The Project. Alsof dat allemaal nog niet genoeg is, heeft Chris ook twee boeken op zijn naam staan: Tales from a Bondi Vet, geïnspireerd op het tv-programma, en The Family Guide to Pets. Wat ons betreft hoog tijd om deze dierenliefhebber beter te leren kennen. We stelden hem een aantal vragen, onder meer over zijn werk als ambassadeur van Assistance Dogs Australia.

Waarom werd je ambassadeur van Assistance Dogs Australia?

Eén van mijn vrienden kreeg een ongeluk en raakte daardoor verlamd. Ik maakte zijn revalidatieperiode van dichtbij mee. Dat deed me beseffen hoe belangrijk onafhankelijkheid is. Honden kunnen een enorme hulp zijn op ieders weg naar een zo zelfstandig mogelijk leven.

Wat houdt jouw rol als ambassadeur in?

Ik treed op als spreker tijdens evenementen van Assistance Dogs Australia en ik help de organisatie om hun identiteit verder uit te dragen onder het grote publiek. In Australië weten de meeste mensen wel dat er geleidehonden zijn, maar dat er ook hulphonden zijn, en wat deze precies doen, is nauwelijks bekend.

Waarom ben jij gekozen als hét gezicht van de organisatie?

Ik weet het niet zeker, maar ik denk en hoop dat we een gezamenlijke visie hebben. Net als Assistance Dogs Australia waardeer ik de rol die dieren kunnen spelen in het leven van mensen, op emotioneel én fysiek gebied. Dat schept natuurlijk een band.

Assistance Dogs Australia maakt, net als Hulphond Nederland, deel uit van Assistance Dogs International (ADI). Dit is een internationaal samenwerkingsverband van organisaties die assistentiehonden opleiden. Regelmatig wisselen beide organisaties kennis en ideeën met elkaar uit over de opleiding en inzet van hulphonden.

Heb je een bijzonder verhaal over een hulphond en zijn baas?

Tim McCallum is een geweldige zanger en hij heeft een hulphond. Als hij optreedt in een concertzaal, observeert zijn hond Roxy de eerste minuten aandachtig de situatie en vooral de mensen die naar Tim luisteren. Vervolgens kijkt ze naar Tim en realiseert zich dat haar hulp het komende uur niet nodig is. Ze ligt dan met haar neus op zijn voeten en geniet van elke noot. Volgens mij ziet ze zijn performance als haar eigen, persoonlijke optreden.

Wat vind jij, als dierenarts, speciaal aan de inzet en training van hulphonden?

Hulphonden zijn in meerdere opzichten bijzonder. Ze ondersteunen fysiek, bijvoorbeeld door spullen op te rapen die gevallen zijn, of helpen met aankleden. Maar daarnaast zijn ze ook inzetbaar voor mensen met een emotionele of geestelijke zorgvraag. Tim McCallum verwoordde dat ooit prachtig toen hij zei dat het aandeel van hulphonden voor zestig procent fysiek en voor veertig procent op

het emotionele vlak ligt. En dat die laatste een zeer grote, soms onderschatte, meerwaarde is.

Wat wil je graag bereiken voor Assistance Dogs Australia?

Mijn ultieme doel is dat steeds meer mensen in de samenleving de stichting en het werk van de hulphonden leren kennen. In de ideale situatie krijgt iedereen die een hulphond nodig heeft er één en zonder extra kosten. Zover zijn we nog niet, maar de toekomst ziet er veelbelovend uit.

Stel: jij had het voor het zeggen in Australië, welke wetswijziging zou je doorvoeren?

Organisaties zoals Assistance Dogs Australia ontvangen geen enkele financiële hulp van de overheid, terwijl ze grote positieve impact hebben op onze gezondheidszorg. Het wordt tijd dat we de meerwaarde van huisdieren voor de gemeenschap, gaan waarderen. En dat we fondsen voor hen gaan werven zodat ze hun geweldige werk voort kunnen zetten. ●

"Mijn ultieme doel is dat steeds meer mensen in de samenleving de stichting en het werk van de hulphonden leren kennen."

Chris Brown met hulphond India

Wilma met hulphond in opleiding Novak op de hei

Tekst: Lydia van Aert | Fotografie: Christiaan Peelen

Wilma Girol di onderscheiden voor haar inzet voor Hulphond Nederland

Ze vindt het telkens weer vreselijk om afscheid te nemen. Toch voedt Wilma Girol di nu voor de negende keer een pup op voor Hulphond Nederland. Bovendien was ze redder in nood van nog eens negen honden, die ze tijdelijk opving. In april kreeg Wilma uit handen van de burgemeester van Ede een lintje voor haar inzet voor de stichting. Pup Novak week tijdens de plechtige uitreiking niet van haar zijde.

Wilma Girol di (59) haalt het doosje tevoorschijn en klapt het open. Daar ligt-ie, op een bedje van fluweel: de Orde van Oranje-Nassau. "Ik ben geen type dat graag op de voorgrond treedt. Maar de waardering die uit dit lintje spreekt, geeft een ontzettend goed gevoel." Het initiatief kwam van Tjapkolina, een vriendin die Wilma kent van de hei bij haar woonplaats Ede. Daar lopen ze samen met de hon-

den. Ze lokte Wilma naar de zaal met een toepasselijke smoes: of ze een praatje wilde houden over Hulphond Nederland voor een groep huisartsen. "Ik bereidde me uitgebreid voor op mijn voordracht en had niets in de gaten. Zelfs mijn man Jaap heeft twee maanden zijn mond gehouden."

Oranjabitter

Op de ochtend van 26 april ging Wilma eerst naar het bos om Novak, de bruine labradoodle-pup met prachtige groene ogen, lekker uit te laten razen. "Dat ik hem mee zou nemen naar de lezing stond buiten kijf, ik neem de hond overal mee naartoe. Bovendien is hij een prachtig visitekaartje voor Hulphond Nederland en ik wilde de artsen graag enthousiast maken." Zover kwam het echter niet: bij binnenkomst in het zalencentrum hoorde Wilma dat ze verwacht werd voor de lintjesregen. En de

verrassingen bleven komen: “Er waren allemaal mensen voor me gekomen: Jaap, medewerkers van de stichting, en Tjapkolina natuurlijk. Zo bijzonder dat ze dit voor mij heeft geregeld! Novak mocht mee het podium op, de burgemeester sprak mooie woorden en na afloop dronk ik voor het eerst oranjebitter.”

Thuis in Ede laat Wilma de foto's zien van de gedenkwaardige dag. In de kast staat een 'hulphondenhokje', de houten collectebusjes van Hulphond Nederland. Wilma beheert deze in Ede en omgeving. Achter het huis ligt een weelderige tuin, door Wilma en haar man zelf aangelegd, vol spannende hoekjes waar Novak kan rondsnuffelen. “Novak is de negende pup die ik ‘opvoed’ voor de stichting. Ik ben niet opgegroeid met honden, maar toen ik negentien jaar was, kreeg ik een pup van mijn toenmalige vriendje. Kelly was mijn maatje, maar toen zij overleed kwam er geen nieuwe hond. Het was niet te combineren met mijn baan en opleiding tot grafisch ontwerper.”

Knipsel

Toch kriebelde er wat: “Op de koelkast had ik een knipsel geplakt: een oproepje voor gastgezinnen voor blindengeleidehonden. Ik deed er niets mee, maar weggooiën kon ik het ook niet. Zelfs niet toen we gingen verhuizen.” Wilma hing het stukje papier gewoon weer op de koelkast in het nieuwe huis. En op een dag kwam het van pas. De aanleiding was geen vrolijke: Wilma kreeg last van een nekhernia, die chronisch bleek. De klachten waren dusdanig dat ze haar werk moest opgeven. Er kwam een nieuwe hond, Douwe de schapendoes. Op een dag wees mijn liefste vriendin Lydia op het inmiddels vergeelde knipseltje. ‘Ik vind dat echt iets voor jou’, zei ze. Toen pakte Wilma de telefoon.

“Blindengeleidehonden moeten leren voor je uit te lopen aan de lijn, zodat ze later hun baas kunnen leiden. Dat bleek helaas te riskant met mijn nekhernia. Maar het balletje was gaan rollen, en ik kwam bij Hulphond Nederland terecht.” Wilma volgde trainingen, kreeg haar eerste pup mee naar huis, golden retriever Būrat, en was verkocht. Ook Douwe de does vond het prima, zo’n kleintje erbij.

Buggy

Inmiddels is Wilma zestien jaar en maar liefst achttien honden verder. “Begin dit jaar is Lydia overleden, maar de honden zullen me altijd aan haar

herinneren.” De helft ervan nam ze als jonge pup in huis om ze een jaar lang te socialiseren. De andere ving ze voor wisselende periodes op. “Bijvoorbeeld omdat ze geen goede match vormden met hun gastgezin, extra training nodig hadden of na een operatie een periode moesten revalideren.”

Wilma steekt veel tijd en energie in elk hondje. Ze bezoekt trouw de trainingen van het opleidingscentrum in Herpen en neemt het beestje overal mee naartoe. “Naar de kinderboerderij om aan kinderen te wennen en naar de supermarkt. Ik haal telkens maar een paar boodschappen, zodat we vaak moeten gaan. Op langere wandelingen neem ik een tweedehands buggy mee, om de pup in te zetten als-ie moe is. Tegelijkertijd is het een oefening in het lopen naast een rijdend object, zoals later naast een rolstoel.”

Kostschool

Er is één ding waar Wilma niet aan kan wennen, al heeft ze het intussen zeventien keer meegemaakt: “Het afscheid! Telkens als een hondje na een jaar ‘op kostschool’ gaat – zo noem ik de interne training in Herpen – ben ik helemaal van de leg. Maar als ik de hond dan later volleerd en wel met zijn nieuwe baas zie, kan ik alleen maar blij en trots zijn dat ik hieraan heb mogen bijdragen.” Tegen geïnteresseerden die overwegen zich aan te melden als gastgezin, wil ze zeggen: “Probeer het gewoon. Een jaar is geen kleinigheid, maar wel een overzichtelijke periode. Ik raad het ook mensen aan die twijfelen of ze een eigen hond zullen aanschaffen. Het is zó leuk!” ●

Hulphond Magazine gaat digitaal

Stap ook over en meld u aan op www.hulphond.nl/magazine

In 2016 ontwikkelen we een digitale versie van het Hulphond Magazine. Deze versie kunt u straks eenvoudig op uw computer of tablet bekijken. Door middel van interactieve inhoud zoals video's, fotoreportages en animaties kunnen we u in de toekomst nog meer betrekken bij het werk, de evenementen en de mensen van Hulphond Nederland. Met de digitale versie maken we niet alleen beter gebruik van de mogelijkheden die online communicatie tegenwoordig biedt. Hiermee besparen we namelijk ook op de kosten voor het drukken en verzenden van ons magazine, wat weer ten goede komt aan de opleiding en inzet van onze hulphonden. Wij nodigen u daarom van harte uit om de overstap te maken naar de digitale versie van het Hulphond Magazine.

Het magazine digitaal ontvangen?

Wilt u het Hulphond Magazine voortaan digitaal ontvangen?

Dan kunt u dat doorgeven op onze website: www.hulphond.nl/magazine.

Wij bedanken onze hoofdsponsors

The logo for Royal Canin, featuring a red crown icon above the brand name "ROYAL CANIN" in red capital letters.The logo for Athlon, featuring a stylized blue and yellow "A" followed by the word "ATHLON" in blue capital letters.The logo for Sandd, featuring a stylized graphic of colorful, overlapping curved lines to the left of the word "Sandd" in blue.

Het Hulphond Magazine komt geheel tot stand zonder kosten voor de stichting. Wij danken hiervoor onze vrijwilligers en hoofdsponsor Sandd voor de gratis verzending.

Eindredactie

Maarten van IJzer

Schrijver en redactie professional

Bianca Foppes

Gefundeerd merken bouwen

Freelance tekstschrijvers

Linda van 't Land

Eigenaar en freelance tekstschrijver Bureau LiLa
www.bureaulila.nl

Esther de Kloe

Tekstschrijver

Janine Verschure

Auteur, hoofdredacteur Dibevo-Vakblad, hoofdredacteur Kattenmanieren
www.janineverschure.nl

Inge Buitink

Communicatieadviseur en tekstschrijver
www.ingebuitink.nl

Johan Koning

LetterLuck tekstproducties
– tekst voor u
johan@letterluck.nl

Tefke van Dijk

Eigenaar en tekstschrijver van de Schrijfzolder
www.schrijfzolder.nl

Lydia van Aert

Redactie & journalistiek
lydiavanaert@gmail.com

Elvi van Wijk

Onderzoek & Communicatie
www.elvivanwijk.com

Manon Louwers

TekstUeel Communicatie
www.tekstueelwaddinxveen.nl/

Fotografie

Christiaan Peelen

Fotograaf en eigenaar Samendrie
www.samendrie.nl

Ron van Dijk

Fotograaf

Hans Haverkamp

Fotograaf

Bart Versteeg Fotografie

Fotograaf
www.bartversteeg.nl

Lianne Meulstee

Fotograaf

Maaïke van den Brink

Fotograaf

Drukwerk en Vormgeving

Real Concepts

Drukwerk
www.realconcepts.nl

Fresh Apple

Vormgeving
www.freshapple.nl

WAT ALS PLOTSELING DE STROOM UITVALT?

Wat betekent het voor uw organisatie wanneer de stroom uitvalt?

Elinex Power Solutions is dé specialist en innovatieve partner
op het gebied van noodstroomoplossingen en netspanningsrisico's.

Voor meer informatie, een vrijblijvende offerte en een gratis site-check
neem contact met ons op, of kijk op www.elinex.com/datacenters

NOODSTROOM • UPS • NSA • INSTALLATIE • ONDERHOUD • 24/7 SERVICE

Elinex Power Solutions - Wolweverstraat 15 - 2984 CE - Ridderkerk
T. +31 180 72 13 59 - info@elinex.com - www.elinex.com

follow us @ ElinexPS